

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobkyně: B. K.**, zastoupena opatrovníkem J. P., právně zastoupena JUDr. Petrem Práglem, advokátem, se sídlem Dlouhá 5, Ústí nad Labem, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2005, č. X, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 10. 2005, č. j. 41 Cad 168/2005 - 15,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému advokátu JUDr. Petru Práglovi **se určuje** odměna za zastupování v částce 650 Kč; odměna bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 10. 2005, č. j. 41 Cad 168/2005 - 15, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2005, č. X, jímž žalovaná zamítla žádost stěžovatelky o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle ustanovení § 40 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť stěžovatelka pro přiznání nároku na plný invalidní důchod nesplnila podmínku potřebné doby pojištění.

V kasační stížnosti poukázala stěžovatelka na tíživou finanční situaci rodiny, ve které žije. Dále požádala o ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Usnesením krajského soudu ze dne 20. 2. 2006, č. j. 41 Cad 168/2005 - 34, byl stěžovatelce právním zástupcem ustanoven JUDr. Petr Prágl, advokát, který byl zároveň vyzván, aby ve lhůtě jednoho měsíce zaslal krajskému soudu řádnou kasační stížnost. Ustanovený zástupce doplnil kasační stížnost podáním doručeným krajskému soudu dne 13. 4. 2006. Uvedl v něm, že krajský soud zamítl žalobu stěžovatelky neurčitým výrokem s odůvodněním, že posouzení zdravotního stavu bylo sice verifikováno lékařským posudkem, který potvrdil invaliditu stěžovatelky, ale pro nesplnění doby pro vznik nároku nezbylo než žalobu zamítnout. Právní zástupce stěžovatelky dále uvedl, že napadené rozhodnutí vykazuje znaky nepřezkoumatelnosti, jelikož z něj nelze seznat, zda soud „uvažoval s žalobkyní jako zcela nesvéprávnou a proč rozhodl tak jak rozhodl“. Na závěr uvedl, že kasační stížnost je proto podávána z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a je navrhováno zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu nepřezkoumatelnosti.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná uvedla, že napadené rozhodnutí považuje za věcně správné a odpovídající zákonu a navrhuje proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka podala dne 23. 12. 2004 žádost o invalidní důchod. Dne 11. 5. 2005 posoudila lékařka okresní správy sociálního zabezpečení zdravotní stav stěžovatelky ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, a vyslovila plnou invaliditu dle ustanovení § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., s tím, že invalidita vznikla dne 13. 9. 2004. Dne 15. 7. 2005 zamítl žalovaná žádost stěžovatelky o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle ustanovení § 40 zákona č. 155/1995 Sb., neboť stěžovatelka nezískala potřebnou dobu pojištění, která u pojištěnce ve věku nad 28 let činí 5 roků, přičemž se tato doba u pojištěnce ve věku nad 28 let zjišťuje z posledních 10 roků počítaných zpět před vznikem plné invalidity. Stěžovatelka dle rozhodnutí žalované získala pouze 3 roky a 89 dní pojištění.

Ze soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že proti rozhodnutí žalované podala stěžovatelka dne 11. 8. 2005 žalobu, ve které poukázala na tíživou finanční situaci svoji a svých rodičů. Krajský soud rozsudkem ze dne 4. 10. 2005, č. j. 41 Cad 168/2005 - 15, žalobu zamítl jako nedůvodnou, neboť stěžovatelce se nepodařilo prokázat další dobu pojištění, která by nebyla žalovanou zahrnuta do celkové doby pojištění a nesplnila tedy podmínky dle ustanovení § 43 (!) zákona č. 155/1995 Sb.

Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvod, který sama označuje za důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a dle obsahu kasační stížnosti lze seznat, že nepřezkoumatelnost má spočívat v nesrozumitelnosti (výroku) a nedostatku důvodů rozhodnutí. Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích tohoto uplatněného kasačního důvodu a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tvrzením stěžovatelky, že výrok napadeného rozhodnutí je neurčitý. Toto tvrzení lze podřadit pod stížnostní důvod nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti. Výrok napadeného rozhodnutí zní následovně: „Žaloba se zamítá. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení“. Jak se již Nejvyšší správní soud vyjádřil ve svém rozhodnutí ze dne 4. 12. 2003 publikovaném

pod č. 133/2004 Sb. NSS, za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, popřípadě jehož výrok je vnitřně rozporný. Výrok napadeného rozhodnutí však nelze považovat za neurčitý, neboť je z něj naprosto zjevné, že krajský soud stěžovatelčinu žalobu zamítl. Nejvyšší správní soud tak považuje tuto stěžovatelčinu námitku za nedůvodnou. I v konstatování krajského soudu uvedeném v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že stěžovatelka byla sice uznána plně invalidní, avšak nesplnila potřebnou dobu pojištění, nespátřuje Nejvyšší správní soud žádný rozpor. Ve vztahu k posuzovanému případu byla podmínkou nároku na plný invalidní důchod plná invalidita a potřebná doba pojištění (§ 38 zákona č. 155/1995 Sb.). Pojištěnec má nárok na invalidní důchod (mimo případ plné invalidity následkem pracovního úrazu), jsou-li tyto dvě podmínky (plná invalidita a potřebná doba pojištění) splněny kumulativně.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval obecným tvrzením stěžovatelky, že z napadeného rozhodnutí není možno spolehlivě zjistit, „proč soud rozhodl tak jak rozhodl“. Toto tvrzení lze podřadit pod stížnostní důvod nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Nejvyšší správní soud při zkoumání tohoto kasačního důvodu odkazuje na své rozhodnutí (rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, www.nssoud.cz), dle kterého lze rozhodnutí pokládat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodu a tím i pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pokud z odůvodnění napadeného rozhodnutí není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy. V napadeném rozhodnutí krajský soud nejprve uvedl, z jakých skutkových zjištění vycházel, dále citoval relevantní právní normy, které se na posuzovaný případ vztahují, a nakonec vyhodnotil zjištěný skutkový stav ve vztahu ke konkrétním právním normám. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tedy seznatelné, jakými úvahami se krajský soud řídil a jaké právní normy aplikoval na zjištěný skutkový stav. Nejvyšší správní soud se tak neztotožňuje se stěžovatelčím tvrzením, že z napadeného rozhodnutí nelze zjistit důvody rozhodnutí.

Aniž stěžovatelka v kasační stížnosti příkladně uvedla, v čem konkrétně by měla spočívat nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí ve vztahu k nedostatku důvodů rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v rámci posuzování této námitky nemůže krajskému soudu nevytknout zjevné chyby obsažené v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Krajský soud tak ve svém odůvodnění konstatuje, že „podle ustanovení § 43 zákona č. 155/1995 Sb. má pojištěnec nárok na plný invalidní důchod, jestliže se stal částečně invalidním ...“ a dále že „podle ustanovení § 44 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb. potřebná doba pojištění pro nárok na plný invalidní důchod se posuzuje podle § 40“. Ustanovení § 43 a § 44 však upravují podmínky nároku na částečný invalidní důchod, který nebyl předmětem řízení. Stejně tak je chybné konstatování krajského soudu, že stěžovatelka „nesplnila podmínky ustanovení § 43“, neboť citované ustanovení upravuje podmínky pro vznik nároku na částečný invalidní důchod, avšak souzená věc se týkala nároku na invalidní důchod plný. Tvrzení krajského soudu v poslední větě odůvodnění napadeného rozhodnutí, že „žalobkyně byla v řízení úspěšná, ale náhrady nákladů řízení se vzdala“ je pak zcela nesrozumitelné, neboť stěžovatelka (žalobkyně) v řízení úspěšná zjevně nebyla, jestliže její žalobu krajský soud zamítl, jak je ostatně uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud považuje zmíněné chyby v odůvodnění napadeného rozhodnutí za závažné a směřující k důvodné domněnce, že krajský soud písemné vyhotovení napadeného rozhodnutí nepodrobil základní kontrole alespoň z hlediska chyb v psaní, nicméně konstatuje, že tyto chyby nedosahují takové intenzity, pro které by bylo nutno považovat napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí a pro nesrozumitelnost.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je jinak zřejmé, že krajský soud aplikoval ustanovení upravující podmínky nároku na invalidní důchod a odkazy na ustanovení upravující podmínky nároku na invalidní důchod částečný mají zřejmě svůj původ v administrativním pochybení. Nejvyšší správní soud nepovažuje nicméně tato pochybení krajského soudu za důvod k vyslovení nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost, neboť výše uvedené rozpory jsou odstranitelné výkladem a po interpretaci napadeného rozhodnutí jako celku s přihlédnutím k obsahu spisu a k úkonům žalované nejsou pochybnosti o jeho významu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2006, č. j. 1 Afs 38/2006 - 72, www.nssoud.cz).

Stěžovatelka namítá, že z napadeného rozhodnutí nelze zjistit, zda s ní soud „uvažoval“ jako s zcela nesvéprávnou. K této námitce Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatelka byla usnesením Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 8. 2004, č. j. 17 Nc 658/99 - 48 zbavena způsobilosti k právním úkonům. Dle ustanovení § 27 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve spojení s ustanovením § 190 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, byl stěžovatelce usnesením Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 11. 2004, č. j. 17 Nc 658/99 - 52, ustanoven jejím zákonným zástupcem opatrovník J. P. (otec stěžovatelky). Krajský soud proto v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované jednal se stěžovatelkou prostřednictvím její zákonného zástupce - opatrovníka, neboť stěžovatelka nemohla před krajským soudem samostatně jednat. Ochrana jejích práv tedy byla zákonu odpovídajícím způsobem zajištěna.

S ohledem na výše uvedené neshledal Nejvyšší správní soud stěžovatelkou tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, námitku stěžovatelky tedy neshledal důvodnou a kasační stížnost proto jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. To by náleželo žalované, přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění je však podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. vyloučeno. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalovaná, přestože měla ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Ustanovenému advokátu se určila odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), za dva úkony právní služby (přijetí zastoupení a podání ve věci samé), ve znění účinném v době, kdy úkony byly provedeny, což znamená, že odměna činí dle § 7, § 9 odst. 2 a § 13 úhrnem 650 Kč, bude splacena ve lhůtě stanovené výrokem III. z účtu zdejšího soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2007

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu